

2020-1-TR01-KA227-ADU-097696

Sanat Terapisi Yoluyla Yaşlıların Yaşamlarını
Zenginleştirme

ELISTAT MODÜLLERİ
Yaşlılar İçin Sanat Terapisi

Module 02

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elistat

Elistat Modülleri

Module 02

Modülün İçeriği

1. Sanat Terapisinde Yaşlılarla Çalışmak: Bilmeniz Gerekenler
2. Bireysel ve grup uygulamaları için sanat terapisi odasının tasarlanması
3. Birey ya da grup için bir seans planlama
4. Sanat Terapide grup yönetimi
5. Sanat Terapide değerlendirme

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elistat

Öğrenme Çıktıları

Modülde kazanılacak bilgi, beceri ve tutumlar

- Sanat Terapisi yoluyla yaşlıların ihtiyaçlarını anlamak ve yaşlılarla iletişim kurmak
- Bireysel ve grup uygulamaları için odanın düzenlenmesi ve seansın planlanması
- Bireysel ve grup aktivitelerinin uygulanması
- Sanat Terapi seansının sonuçlarının değerlendirilmesi
- Yaşlılar için uygun öğrenme ortamını yaratmak

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstat

Modülün Ana Konusu

1. Yaşlı kimdir? Basmakalıp düşüncelerin ötesine geçmek
2. Bir Sanat Terapi seansı planlama
3. Bireysel ve grup seanslarının ayarlanması
4. Çıktıların değerlendirilmesi

Modüle Ait Materyal ve Belgeler

Ders Kitabı
Müfredat
Görsel Araçlar

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstatat

Sanat Terapisinde Yaşlılarla Çalışmak

Yaşlı insanlara yönelik algınızın farkında olun

- Hedeflerin belirlenmesinden, yöntemlerin seçilmesine, iletişim kurulmasına ve geri bildirim verilmesine kadar çalışma süreci üzerinde derin bir etkisi vardır.
- Yaşlı insanlarla genellikle nasıl iletişim kurduğunuzu önceden düşünün. Peki ya kendi yaşınızdaki ya da daha genç insanlarla? Farklılıklar var mı? Eğer varsa, neden? Farklılıklar arzu edilir mi?
- Algınızı analiz edin ve dayandığı önyargılara meydan okuyun.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Yaşlılar homojen bir grup değil; ihtiyaçları, ilgi alanları ve arzuları olan bireylerdir.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Sanat Terapisinde Yaşlılarla Çalışmak

Yaş ayrımcılığı, yaşa bağlı olarak başkalarına ve kendine karşı kalıplaşmaları (nasıl düşündüğümüzü), önyargıları (nasıl hissettiğimizi) ve ayrımcılığı (nasıl davrandığımızı) ifade eder (WHO, 2021).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Sanat Terapisinde Yaşlılarla Çalışmak

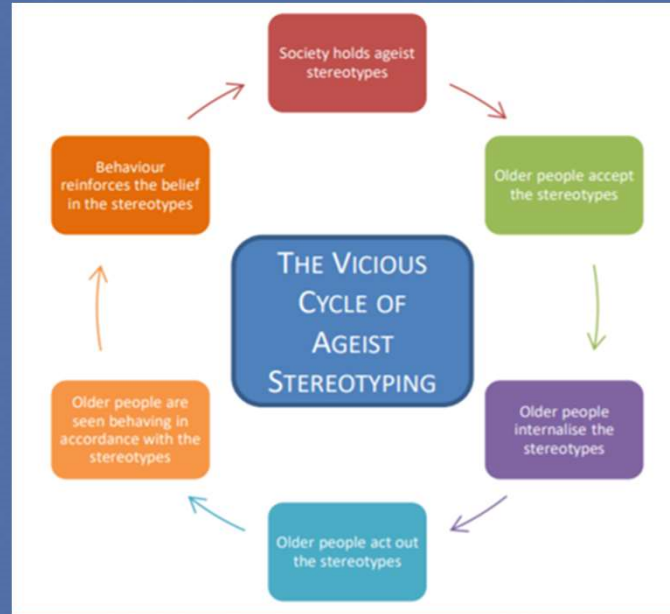
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elistat

- Yaş ayrımcılığı aynı zamanda yaşlıların kendilerini ve kapasitelerini algılama biçimlerini de etkiler, dolayısıyla kendilerine yönelik kalıp yargılarını pekiştirir.
- Oysa sanat terapisi, yaşlılar için kendine güven veren ve güçlendirici bir etkinlik olarak düşünülebilir.

Kaynak : Darwin,J., & Pupius, M., (2019). Mindful ageing. ResearchGate

Sanat Terapisinde Yaşlılarla Çalışmak

Akılda tutulması gereken şeyler (1)

- Hedef grupta büyük bir çeşitlilik vardır: Yaş, etnik köken, eğitim, bilgisayar okuryazarlığı, bilişsel ve fiziksel kapasite ve gelir. Etkili ve uzun ömürlü bir eğitim sağlamak için bu çeşitliliği kabul etmeniz ve kursiyerlerin özel ihtiyaçlarını öğrenmeniz gerekecektir.
- Ülkeler arasında alışkanlıklar, okuryazarlık vb. açısından ulusal farklılıkları göz önünde bulundurun.

Kaynak: e-Protect Erasmus + project, IO3. e-Protect Train-the-Trainer toolkit

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstat

Sanat Terapisinde Yaşlılarla Çalışmak

Akılda tutulması gereken şeyler (2)

- Kursiyerlerin sahip olabileceği yaygın sağlık sorunlarını (Örn: görme/işitme bozukluğu) göz önünde bulundurun.
- Yaşlıların yeteneklerini küçümsemeyin.
 - Yaşlılara genellikle yanlış bir şekilde aşırı adaptasyona ihtiyaç duyan çocuklar gibi davranılabilir. Gerçekte, yaşlı yetişkinler doğru motivasyon ve destekle büyük ölçüde öğrenebilir ve süreci ele alabilir.
 - Öğrenme yeteneği yaşlama ile azalmaz. Değişen şey öğrenme tarzlarıdır.

Kaynak: e-Protect Erasmus + project, IO3. e-Protect Train-the-Trainer toolkit

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Sanat Terapisinde Yaşlılarla Çalışmak

Yüz Yüze Aktivite: Yaş Ayrımcılığı ile Mücadelede Not Kağıtları

Gruba iki farklı renkte not kağıtları dağıtın. Çizim yapma ya da yazma seçeneklerine sahiptirler. Bir renkli not kağıdına yaşlılar hakkında bir basmakalıp düşünce yazarlar veya çizerler. Diğer renkli not kağıdına ise bu basmakalıp düşünce ile mücadele etmenin bir yolunu yazar veya çizerler. Grup daha sonra tartışabilir:

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

- Yaşlı insanlar hakkındaki başlıca basmakalıp düşünceler nelerdir? Hangileri katlanılması en zor olanlardır?
- Bu basmakalıp düşünceler ile nasıl mücadele edilir? Toplum bu konuda eğitmek için en etkili yollar hangileridir?

Telif Hakkı: Raw Pixels

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstat

Sanat Terapisinde Yaşlılarla Çalışmak

Çevrimiçi Etkinlik: Süper Kahraman Yaşlı

Bu çevrimiçi etkinlik, yaşlanma algımız üzerine olumlu ve becerikli bir şekilde düşünmemizi sağlıyor. Önce kendinizi 80 yaşında nasıl hayal ettiğinizi çizin. Sonra, yaşlı bir süper kahraman çizin.

- Yaşlanma algınız olumlu mu, olumsuz mu? Neden?
- Süper kahramanınıza bakın, onun ana güçleri nelerdir?
- Bu süper kahraman sizin yaşlanma algınızı nasıl rahatlatıyor?

Telif Hakkı: Adobe Stock

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstat

Bireysel ve Grup Uygulamaları için Sanat Terapi Odasının Tasarlanması

İşlevsel, samimi ve konforlu bir oda oluşturmak, sanat terapisi derslerinizin ayrılmaz bir parçasıdır

1. Odanız, kişinin hassas terapi sürecini rahat geçirmesini sağlamak için rahat ve özel olmalıdır.
2. Renkler, dokular, kokular ve seslerle konforlu bir oda yaratılabilir.
3. Alan aynı zamanda işlevsel olmalıdır: temizlenmesi kolay, gerekli ürünlerle dolu, geniş vb.

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/art-therapy-room/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstat

Bireysel ve Grup Uygulamaları için Sanat Terapi Odasının Tasarlanması

4. Depoyu ayrı bir odada veya görsel olarak açık bir yerde bulundurmanız da gerekebilir.
5. Sanat Terapi odanız hem bireysel hem de grup çalışması için yeterince büyük olmalıdır.
6. Mobilya gereksinimleri genellikle tartışma için bir oturma alanının yanı sıra masa, sandalye, sanat malzemeleri ve depolama alanı içeren yaratıcı bir alanı içerir.

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/art-therapy-room/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Bireysel ve Grup Uygulamaları için Sanat Terapi Odasının Tasarlanması

Sanat terapi odası, bir terapist olarak sizin kendinizi ifade etmeniz için mükemmel bir kanaldır

1. Sanat terapi alanınızı düzenlemek, sanata ve yaratıcılığa verdiğiniz değerin bir yansımasıdır ve danışanlarınızı sizinle aynı sanat alanının keyfini çıkarmaya davet etmeniz için bir fırsattır.
2. Bir sanat terapi odasına giren her kişi, odayı o alanla ve terapistle benzersiz bir ilişki kurmak için kullanacaktır. İlk izlenimler önemlidir, çünkü burası güvenin inşa edildiği ve amaçlı ve düşünceli bir çalışmanın gerçekleşeceği bir yer olacaktır.

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/art-therapy-room/> ;
<https://www.routledgehandbooks.com/doi/10.4324/9781315779799.ch3>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Sanat Terapi Odanızı Kurma

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstat

Bir sanat-terapi odası kurmadan önce kendinize sormanız gereken sorular: Pratik yönler (1)

1. Odam grup seansları için yeterince büyük mü?
2. Yaratıcı sanat ifadesi için gerekli malzemelerim var mı?
3. Bireysel seçimlere izin verecek kadar malzemem var?
4. Sanat malzemeleri için depom var mı? Kuruması gereken sanat çalışmaları için?
5. Masalar/sıralar sanat çalışmaları için uygun mu? Kolayca temizlenip hareket ettirilebiliyorlar mı?

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/set-up-therapy-practice/>

Sanat Terapi Odanızı Kurma

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstat

Bir sanat-terapi odası kurmadan önce kendinize sormanız gereken sorular: Pratik yönler (2)

6. Odayı başka biriyle paylaşmanız gerekiyorsa, bu alan belirli danışan gruplarının ihtiyaçlarına en iyi şekilde uyacak ve terapötik potansiyeli en üst düzeye çıkaracak şekilde tasarlanmış ve düzenlenmiş mi?

7. Sanat terapisi odam engelli kişiler için erişilebilir mi (örneğin, binanıza giren merdivenler, kapı, odadaki alan, park yerleri veya danışanlar ve bakıcılar için kolay bırakma noktaları)?

8. Bakım ortamında kaynaklar ve yardımlar mevcut mu?

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/set-up-therapy-practice/>

Sanat Terapi Odanızı Kurma

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstat

Bir sanat-terapi odası kurmadan önce kendinize sormanız gereken sorular: Atmosfer

1. Alan samimi ve rahat görünüyor mu?
2. Biraz bitki, mum, ilham verici ve motive edici resim alıntıları, kilimler, yastıklar, okuma, eskiz yapma, konuşma, müzik ve benzersiz aydınlatma için oturma alanları ekleyeyim mi?
3. Bu alan bir sanat uzmanı olarak benim hakkımda ne anlatıyor?
4. Böyle bir yerde sanat terapi seansı almak ister miydim?
5. Sanat-terapi odası duygu ve his paylaşımını tetikliyor mu?

Yüz yüze Etkinlik: Sanat-terapi odanız için ilham almak

- Sıfırdan bir sanat-terapi odası kuruyorsanız, gelecekteki sanat-terapi odanız için tasarım, alıntılar ve diğer fikirlerle ilham verici görüntülerden oluşan bir pano oluşturun.

Telif Hakkı: upklyak on FreePik

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Edistat

- Pinterest'te veya diğer resim bankalarında sanat-terapi odası örneklerine bakın ve sanat-terapi odanıza uygulamak veya uyarlamak istediğiniz fikirleri içeren resimlerin çıktısını alın.
- Onları tahtanıza asın.

Telif Hakkı: upklyak on FreePik

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstat

Sanat terapisi odanızda bazı kurallar belirleyin

Sanat terapisi odanızı danışanlarınız için iyi organize edilmiş ve işlevsel tutmanıza yardımcı olmak için birkaç kural gereklidir

- Kurallar, sanat terapisi odasında dostça bir hatırlatma şeklinde sergilenmelidir.
- Bazı yaygın kurallar arasında sanat malzemelerinin orijinal yerlerine geri konulması, dökülen sanat eserlerinin temizlenmesi ve diğer katılımcıların alanlarına saygı gösterilmesi yer alır.

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/art-therapy-room/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Artistat

Çevrimiçi Aktivite: Sanat Terapi odası için bazı kurallar belirlemek

- Tabloyu doldurarak sanat-terapi odanızda uygulamak istediğiniz bazı kurallar üzerinde düşünün.
- Bunları nazik ve kibar bir şekilde nasıl formüle edebileceğinizi düşünün.
- Sanat terapi odanızda sergileyin.

Which simple actions applied by the sessions' participants would make your work easier?

Which simple actions applied by the sessions' participants would make the work of other participants easier?

Which communication rules would smooth the art-therapy process?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Artistat

Sanat Terapisi uygulamanızı oluşturma

Başlamadan önce kendinize sormanız gerekenler (1)

1. Sunduđum terapiyi sağlamak için profesyonel olarak kalifiye miyim? Bir vaka yükünü yönetmek için mesleki deneyimim ve becerilerim var mı? Akran süpervizyonum var mı?
2. Ne tür atölye çalışmalarını sunacağım? Bireysel mi? Grup olarak mı? Çevrimiçi mi? Özellikle bir psikolojik uzmanlık alanına odaklanmayı düşünüyör müyüm?
3. Katılımcılara karşı yasal ve etik sorumluluklarım konusunda bilgili ve kendime güveniyor muyum?

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/set-up-therapy-practice/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Sanat Terapisi uygulamanızı oluşturma

Başlamadan önce kendinize sormanız gerekenler (2)

4. Ekip ortamının bir parçası olarak en iyi ben mi çalışırım?
5. Uygulamamı kurmak için ana motivasyonum nedir?
6. Katılımcılardan ve diğer profesyonellerden oluşun bir yönlendirme ağı kurdum mu?
7. Kendi zamanımı iyi yönetebiliyor muyum? Kendi kaynaklarımı yönetme konusunda iyi miyim?

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/set-up-therapy-practice/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Sanat Terapisi uygulamalarını oluşturma

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Art Therapy Supplies

PAINTING	DRAWING	SCULPTURE	COLLAGE
☐ Acrylic paints, ☐ Watercolours ☐ Gouache ☐ Finger Paint ☐ Spray paints ☐ Brushes ☐ Brayer ☐ Journals ☐ Loose paper ☐ Canvas ☐ Gel print plates ☐ Stencils ☐ Foam stamps	☐ Pencils ☐ Pens ☐ Pastels ☐ Charcoal ☐ Chalk ☐ Markers ☐ Crayons ☐ Journals ☐ Loose paper ☐ Eraser ☐ Sharpener ☐ Tortillon	☐ Clay ☐ Polymer clay ☐ Paper clay ☐ Paper mache ☐ Carving tools ☐ Decorative items ☐ Dough ☐ Rolling Pin ☐ Painting items ☐ Drawing items ☐ Collage items ☐ Molds ☐ Balsa wood (light)	☐ Patterned papers ☐ Magazines ☐ Journals ☐ Loose paper ☐ Brayers ☐ Adhesive ☐ Cardboard ☐ Scissors ☐ Brushes ☐ Stickers ☐ Stamps & Ink Pad ☐ Painting items ☐ Drawing items
WRITING	PHOTOS	TEXTILES	DIGITAL
☐ Pencils ☐ Pens ☐ Journals ☐ Loose Paper ☐ Ruler ☐ Scissors ☐ Magazines ☐ Dictionary ☐ Thesaurus ☐ Computer ☐ Printer ☐ Poetry books	☐ Photographs ☐ Digital camera ☐ Smart phone ☐ Software (Gimp) ☐ Computer ☐ Printer ☐ Photo paper ☐ Transfer Medium ☐ Journal ☐ Drawing items ☐ Painting items ☐ Collage items	☐ Rulers ☐ Scissors ☐ Ribbon ☐ Buttons ☐ Fabric ☐ Calico ☐ Felt ☐ Thread ☐ Wool ☐ Stuffing/Filling ☐ String ☐ Dye ☐ Fabric Paint	☐ Photographs ☐ Digital camera ☐ Smart phone ☐ Software (Gimp) ☐ Graphics (Freepik) ☐ Video software ☐ Tablet ☐ Graphics Apps ☐ Computer ☐ Printer ☐ Photo paper ☐ Secure storage ☐ Video games

Kaynak:
<https://arttherapyresources.com.au/welcome-art-therapy-resources/>

Atölye çalışmanızı kurmak için yönergeler

1. Atölye çalışması güvenli, destekleyici ve olumlu bir ortamı teşvik etmelidir
2. Uygulamada, tesislerde ikramlar, soğutma, ısıtma, aydınlatma, engelli erişimi ve tuvaletler bulunmalıdır
3. İçeriklerden herhangi biri bireyler için stres verici ise, uygun destek verilmelidir
4. Katılımcılar atölye çalışması sırasında negatif duygu ve düşüncelerin ortaya çıkabileceğinin farkında olmalıdır
5. Personel rollerini ve sıkıntı durumunda ne yapmaları gerektiğini bilmelidir. Katılımcılar da sıkıntı durumunda ne yapacaklarını bilmelidir.

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/workshop-guidelines/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elistat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Atölye çalışmanızı kurmak için yönergeler

6. Sanat materyalinin mülkiyetini ve sanat eserinin kullanımını netleştirin. Herhangi bir içeriğin sosyal medyada yayınlanıp yayınlanmayacağını netleştirin.
7. Gerekirse izin formlarını sağlayın (özellikle atölye çalışması sırasında çekilen fotoğraflar için)
8. Cep telefonu ve teknolojik cihazların kullanımını sınırlandırın
9. Grup normlarını ve grup/birey beklentilerini netleştirin (bkz. sonraki slaytlar)
10. Tüm katılımcıları katılmaya ve tartışmaya dahil olmaya teşvik edin. Ve onlara endişelerini özel olarak dile getirme fırsatı verin.

Önemli: Bir üyenin gruptan çıkması durumunda bunu tüm gruba bildirin. Her gruptan çıkmayı belgeleyin.

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/workshop-guidelines/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Sanat Terapi seansının yapısı

I- Ön Sanat Yapımı

- Kişi(ler)in hangi konuda yardıma ihtiyaç duyduklarını belirleme
- Kişi (bireysel seans) ya da kişiler (grup seansı) hakkında bilgi toplama
- Kişinin/kişilerin sanat terapisinin ne olduğunu anladığından emin olun
- Sanat terapisinin faydalarını, seans sürecini ana hatlarıyla belirtin, herhangi bir isteksizliği ele alın
- Kişiyi zaten tanıyorsanız veya daha önce bir seans yaptıysanız, kişinin/kişilerin nasıl hissettiği hakkında konuşun
- Seansın hedef(ler)ini belirleyin. Örn: kendine odaklanmak, kontrolü sağlamak, aile sorunlarını veya çevreyle ilgili sorunları ele almak (bakım, sosyal ağlar).

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/happens-art-therapy-session/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Sanat Terapi seansının yapısı

II- Sanat Yapımı

- Sanat yöntemi nedir? Örn: Resim, çizim, heykel
- Tema nedir? Dayatılan mı yoksa kendi seçtikleri mi? Örn: öfke, hastalık, aile, arkadaşlık, anı vb.
- Süreç nedir? Yönlendirici misiniz yoksa yönlendirici değil misiniz? Örn: Yaşlı bilişsel olarak engelliyse, kafa karışıklığını önlemek için daha kesin talimatlar vermek isteyebilirsiniz.

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/happens-art-therapy-session/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Sanat Terapi seansının yapısı

II- Sanat Yapımı

- **Adım 1:** Kullanılacak malzeme önerileri ile sanat egzersizini tanıttın. Bu terapötik hedefe göre farklılık gösterebilir.
- **Adım 2:** Kişi(ler)in geri bildirimlerine açık olun ve sanat yapma sürecini onların tepkilerine ve ihtiyaçlarına göre esnek ve uyarlanabilir tutun. Kişi(ler)in karar verme ve seçme özgürlüğü kilit önemdedir.
- **Adım 3:** Kişi(ler) sanat yaparken, dilerseniz not alabilirsiniz. Amacınız öncelikli olarak gözlemlemektir.

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/happens-art-therapy-session/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Sanat Terapi seansının yapısı

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstat

II- Sanat Yapımı

- **Adım 4:** Soruları ve şüpheleri cevaplandırın. Eğer gerekliyse, uzmanlığınızla kişi(ler)e rehberlik edin ve ortaya çıksa bile onlara güven verin. Örn: "Resim yapamıyorum", "Sanat konusunda umutsuzum".
- **Çok önemli:** Herhangi bir fiziksel ve bilişsel bozukluğu değerlendirin. Sanat terapisi görevleri buna saygı göstermelidir, böylece kişi(ler) kendilerini rahatsız veya bunalmış hissetmezler. Fiziksel acı ve hayal kırıklığından kaçınılmalıdır.

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/happens-art-therapy-session/>

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Sanat Terapi seansının yapısı

Ne gözlemlenmeli?

- Kişi gergin miydi?
- Kişi dürtüsel miydi?
- Kişi organize miydi?
- Herhangi bir tereddüt var mıydı? Ya da güçlü bir karar verme süreci?
- Kişilerin tutumu bağımsız mıydı? Ya da daha fazla rehberliğe ihtiyacı mı vardı?
- Beden dili nasıldı? Yüz ifadesi? Sanat sürecini yaparken verdiği tepkiler?
- Kişi(ler) sanat çalışmasından memnun mu ya da son derece eleştirel mi?
- Kişi(ler) ilgili mi ya da ilgisiz mi? Etkinlik esnasında enerjileri nasıldı?

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/happens-art-therapy-session/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elistat

Sanat Terapi seansının yapısı

III- Sanat Yapımı Sonrası

- Tartışma
- Terapi seansının etkinliğinin değerlendirilmesi (bkz. son slaytlar)

Kişi(ler)e Sorulacak Sorular:

- Sanat uğraşırken ne düşündüler?
- Kullandıkları malzeme hakkında ne düşündüler?
- Yaratıcı süreç sırasında herhangi bir bunaltıcı duygu ortaya çıktı mı?

Source: <https://arttherapyresources.com.au/happens-art-therapy-session/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Sanat Terapi seansının yapısı

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

III- Sanat Yapımı Sonrası

- Etkinlik esnasında ruh hallerinde bir değişim fark ettiler mi?
- Sanat faaliyeti sırasında veya sonuç/sanat çalışması hakkında herhangi bir hayal kırıklığı veya öfke hissi ortaya çıktı mı?
- İçinde buldukları durumla ilgili olarak akıllarına hangi fikirler geldi?
- Sanat alışması herhangi bir anıyı canlandırdı mı?

Hatırlatma: Açık uçlu sorular kullanın, kendi önyargılarınız konusunda dikkatli olun.

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/happens-art-therapy-session/>

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Sanat Terapi seansının yapısı

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstat

ZAMAN ÇİZELGESİ

Giriş ve ısınma (10-30 dk)

Grup hedeflerini, temel kuralları ve grup sınırlarını açıklamaya başlayın (sonraki slaytlara bakın) İnsanları bir araya getirin, deneyime dalmadan önce rahatlamalarını sağlayın. İnsanlar birbirini tanımıyorsa, sunumlar için biraz zaman tanıyın. Duygularını paylaşımları için onları teşvik edin. Etkinlik örneği: bir kağıt parçası dağıtın ve herkes üzerine bir çizim ya da işaret yapsın.

Kaynak: Liebmann M, 2004, Art Therapy For Groups A Handbook of Themes And Exercises

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Sanat Terapi seansının yapısı

ZAMAN ÇİZELGESİ

Sanat Çalışması (20-45 dk)

Önceden tanımlanmış ortam ve temaya göre. Grup geri bildirimlerine göre sonraki oturumlarda tema ve ortamı uyarlayabilirsiniz. Sözlü yansıtma için yer verin.

Resimlerin Tartışması (30-45 dk) - Grup deneyimini yansıtmak için bir kapanış çemberidir. Geri bildirim sorularını takip edin (önceki slayt)

Kapanış (5-10 dk) – Bir sonraki oturumu hatırlatın veya katılımcılara teşekkür edin.

Kaynak: Liebmann M, 2004, Art Therapy For Groups A Handbook of Themes And Exercises

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elistat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Sanat Terapisi grubunu yönetme

Grup Hedefleri

Diğer grup üyeleri ile güvenli bir alan sağlamak

Yaratıcılığı ve katılımı sanat ile teşvik etmek

Öz denetim için sanatın yollarını keşfetmek

Duyguları ifade etmenin ve dönüştürmenin yeni yollarını bulmak

Kendisi ve başkaları hakkında farkındalık oluşturmak. Başkalarıyla ilişki kurmanın farklı yollarını keşfetmek.

Sosyalleşme yoluyla izolasyonu kırmak

Kaynak: Liebmann M, 2004, Art Therapy For Groups A Handbook of Themes And Exercises

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstat

Sanat Terapisi grubunu yönetme

Grup Sınırlılıkları ve Kuralları

Tüm üyelere saygı

Kişisel molalar (yemek, tuvalet molaları)

Gizlilik

Herkesin dengeli katılımı

Devam/devamsızlık durumunu bir devam çizelgesi aracılığıyla takip edin

Grup içinde bireysel faktörleri ve durumları göz önünde bulundurma

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/welcome-art-therapy-resources/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Sanat Terapisi grubunu yönetme

Bireysel üye faktörleri

Demografik (yaş, eğitim seviyesi)

Engellilik ve özel ihtiyaçlar

Hastalık

Nörobilişsel bozukluk

Öğrenme güçlükleri

Bakıcıları ağırlamak (sonunda)

Sosyal beceri düzeyi

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/welcome-art-therapy-resources/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstat

Sanat Terapisi grubunu yönetme

Katılımcılara hatırlatılması gereken temel ilkeler

Mesele güzel sanat eserleri üretmek değildir

Bu, açık bir şekilde keşfetmekle ilgilidir. Bunu yapmanın doğru bir yolu yoktur.

Sakin ol, burada kimse seni yargılamıyor.

Sanat malzemelerini kullanarak duygularınızı ifade edebilirsiniz. Kişisel bir şekilde kullanılan sanat

Özel bir yetenek veya engel yoktur

Karalanmış şeyler ve işaretler uygundur. Tamamlanmış bir çalışma aramıyoruz.

Kaynak: Liebmann M, 2004, Art Therapy For Groups A Handbook of Themes And Exercises

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Artistat

Sanat Terapisi grubunu yönetme

Yönlendirici(ler): hangi kişiler, hangi roller?

Grup planı: yer, konum ve seans süresi herkes için açıktır

Grup büyüklüğü: grup aşırı büyük değildir (4 kişi 10'u geçmeyecek şekilde)

Grup hedefleri: belirlenmiş ve net. Ruh sağlığı ve sosyal becerilerle ilgili

Taslağı verin: giriş, sanat çalışması, tartışma ve sonuç için yönergeler

Source: <https://arttherapyresources.com.au/welcome-art-therapy-resources/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstat

Bireysel seansınızın ayarlanması

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstat

Bireysel terapi uygulamaları için kendinize şu soruları sorun (1)

1. Sanat terapisi kişi tarafından belirlenen bir hedefi karşılıyor mu?
2. Sanat terapisi kişinin gelişimsel yaşına uygun mu?
3. Karmaşık talimatlar olmadan sanat terapisinin takip edilmesi kolay mı?
4. Sanat terapisi kişisel içgörü ve duygu ifadesini teşvik ediyor mu?
5. Sanat terapisi aracılığıyla hangi başa çıkma stratejileri tanıtılıyor?

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/art-intervention/>

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Bireysel seansınızın ayarlanması

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Artistat

Bireysel terapi uygulamaları için kendinize şu soruları sorun (2)

6. Duygusal düzenleme sağlıyor mu? Duygu, düşünce ve davranışları anlamaya yardımcı olacak mı?
7. Problem çözme becerilerini geliştiriyor mu?
8. Uygulama kişi için olumlu bir çerçeve sağlıyor mu? Uygulama pratik mi?
9. Sanat terapisi tekrarlanabilir mi? Kişiye odaklanıyor mu?

Kaynak: <https://arttherapyresources.com.au/art-intervention/>

Bireysel seansinizin ayarlanması

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Once you have developed your art therapy intervention is developed, you can create a simple template to record the procedural parts of your art therapy intervention. This can be kept very simple as shown in the example below:

ART THERAPY INTERVENTION PROCEDURE:

Art therapy intervention title: _____

Suggested art materials: _____

Instructions: _____

Client Discussion: _____

BLOG POST LINK: <https://arttherapyresources.com.au/art-interventions>

Değerlendirme – TÇS

Tanı Çizim Serileri (1)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Bu nedir? Üç ayrı çizimden oluşur. Çizimlerin biçimsel unsurları standartlaştırılmış bir açıklama kullanılarak derecelendirilir. Veriler çeşitli DSM tanılarıyla ilişkilidir. İlk olarak 1982 yılında Virginia'da bir psikiyatri enstitüsünde bir hastaya uygulanmıştır. Özel uygulamalarda veya herhangi bir sanat terapisi ortamında da kullanılabilir. Uygulayan kişi kullanımı konusunda eğitilmelidir. Mevcut tanı araçlarına kıyasla iyi bir prosedürel geçerliliğe sahiptir.

Hangi malzemeler? 12x16 boyutunda beyaz kağıt, 12 keçeli kalem (siyah, kahverengi, turuncu, sarı, kırmızı, sıcak pembe, macenta, mor, turkuaz, lacivert, yeşil ve koyu yeşil).

Kaynak: <https://prezi.com/lybz8c8unbn/the-diagnostic-drawing-series-an-art-therapy-assessment/>

Değerlendirme – TÇS

Tanı Çizim Serileri (2)

Nasıl kullanılır? Kişiler çizim başına 15 dakika kullanarak üç çizim yapmalıdır. Her çizim için bir sayfa kağıt ayırın. Çizim 1: " Bu malzemeyi kullanarak bir resim çizin". Çizim 2: " Bir ağaç resmi çizin ". Çizim 3: " Çizgileri, şekilleri ve renkleri kullanarak nasıl hissettiğinizi anlatan bir resim yapın ".

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Edistat

Ne değerlendirilir? Davranış ve görünüm, sanat materyalinin kullanımı, biçimsel unsurlar (alan kullanımı, çizgi kalitesi, renk, soyut veya temsili). Çizim 1, kişinin ne kadar paylaşımda bulunduğu, savunma mekanizmalarına, strese yanıt olarak başa çıkma mekanizmalarına odaklanır. Çizim 2, psikik bir durumu ve benlik temsili tasvir eden sembolik bir imgeye odaklanır. Çizim 3, soyuttan temsile, kişiselden basmakalıp ve sıradan olana kadar değişen ifade genişliğine odaklanır. Diğerlerine göre daha fazla düşünce ve kontrol gerektirir.

Dikkat edilmesi gerekenler: Çizim sırasında konuşmaya izin verilmez ancak çizim sonrasında tartışılabilir.

Kaynak: <https://prezi.com/lybz8c8unbvn/the-diagnostic-drawing-series-an-art-therapy-assessment/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Edistat

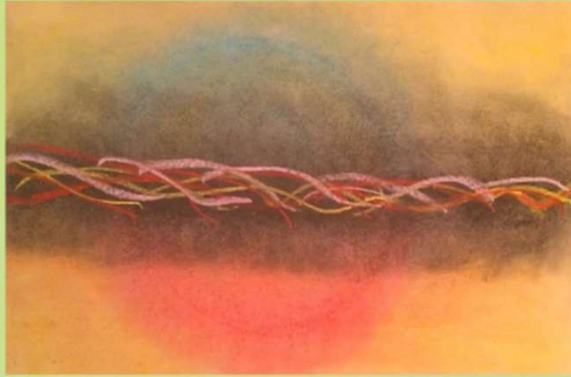
Değerlendirme – TÇS

Tanı Çizim Serileri

"Draw a picture of a tree."

"Make a picture of how you are feeling using lines, shapes, and colors."

"Make a Picture using these materials."

Kaynak: <https://prezi.com/lybz8c8unbvn/the-diagnostic-drawing-series-an-art-therapy-assessment>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Değerlendirme – AETK

Ağaçtan elma toplayan kişi Değerlendirme (1)

Bu nedir? Cowenfeld (1930'lar) tarafından oluşturulmuş, Gantt & Tabone (1987) tarafından standartlaştırılmış bir resmi değerlendirme tekniği olarak kullanılmıştır. Öznel içerikten ziyade çizimin nesnel biçimine odaklanır. İnsanların ne çizdiklerinden ziyade nasıl çizdiklerine vurgu yapar.

Hangi malzemeler? 12x16 boyutunda beyaz kağıt, 12 keçeli kalem (siyah, kahverengi, turuncu, sarı, kırmızı, sıcak pembe, macenta, mor, turkuaz, lacivert, yeşil ve koyu yeşil).

Nasıl kullanılır? Talimatlar basittir, kişi "ağaçtan elma toplayan bir kişi çizmelidir". Kişiyeye gerektiği kadar zaman verin.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Edistat

Değerlendirme – AETK

Ağaçtan elma toplayan kişi Değerlendirme (2)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Edistat

Değerlendirilen nedir? Bu yöntem psikiyatri hastanelerinde kullanıldı. Gantt & Tabone "semptomların grafik eşdeğeri" olan çizimleri bir araya getirdi. Majör depresyon, şizofreni, bipolar bozukluk (manik evresi) tanısı konmuş hastalar vardı.

Sonuçlar: Depresyonda olan kişiler genellikle daha az renk kullanır, çok fazla detay kullanmaz ve kağıtta fazla yer kullanmazlar. Şizofreni hastaları daha az renk veya uygunsuz renkler, az detay, gerçekçi olmayan, düzensiz kalite kullanırlar.

Dikkat edilmesi gerekenler: Sanat eserini bittikten sonra değerlendirin. Gözlemler ve görüşmeler gerekli değildir.

Kaynak: <https://prezi.com/grxsvetqstyo/ppat-assessment/>

Değerlendirme – AETK

Ağaçtan elma toplayan kişi Değerlendirme

Gantt & Tinnin, 2007 <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S019745560600092X>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elistat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Değerlendirme – BUSTÖ FEATS

Biçimsel Unsurlar Sanat Terapisi Ölçeği (1) Formal Elements Art Therapy Scale (1)

Bu nedir? Gantt & Tabone (1998) tarafından **standartlaştırılmış** bir **resmi değerlendirme** tekniği olarak kullanılmıştır. AETK'deki görüntüden başlar (önceki slayta bakınız). FEATS değerlendirmesi ayrıntılı bir kılavuz ve ölçeği gösteren ayrıntılı resimler sağlar. Test edilen popülasyon kategorize edilmiş ve kılavuz iyi bir şekilde açıklanmıştır. Bununla birlikte, bu değerlendirmenin özellikle çocuklarla daha fazla ampirik araştırmaya ihtiyacı vardır.

Kaynak: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/07421656.2009.10129372> and <http://sara-crafton.blogspot.com/2008/10/formal-elements-art-therapy-scale.html>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elstat

Değerlendirme – BUSTÖ FEATS

Biçimsel Unsurlar Sanat Terapisi Ölçeği (2) Formal Elements Art Therapy Scale (2)

Ölçeğin 14 unsuru:

- (1) Rengin öne çıkarılması (2) Renk uyumu (3) Uygulanan enerji odağı (4) Kullanılan alan (5) Bütünleştirme: Nesnelere birbirine uyuyor mu ve diğeri ile ilişkili mi? (6) Mantık: Resimler anlaşılır mı? (7) Gerçekçilik: Resimler gerçekçi mi? (8) Problem çözme: Kişi elmaları nasıl elde ediyor? (9) Normal grafik gelişimi (10) Detaylar (11) Çizgi kalitesi (12) Kişi (13) Döndürme ve temel çizgi konumları: Döndürülmüş bir düzlem üzerinde herhangi bir figür var mı? (14) Azim: Kişi tipik olarak beklenenin ötesinde detaylar eklemeye devam ediyor mu?

Kaynak: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/07421656.2009.10129372> and <http://sara-crafton.blogspot.com/2008/10/formal-elements-art-therapy-scale.html>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Élistat

